

Pārresoru koordinācijas centrs

MULTIMODĀLĀS AGRĪNĀS INTERVENČES PROGRAMMAS STOP 4-7 IEVIEŠANAS UN ĪSTENOŠANAS LATVIJĀ

3. VADĪBAS GRUPAS SANĀKSME

2020. gada 10. novembrī oktobrī plkst. 11.00 – 12.55

PROTOKOLS

Sēdes dienas kārtība

- 1) STOP 4-7 programmas intervences un Ārkārtas situācija
- 2) Pašvaldību, kas savlaicīgi nepieteicās dalībai projektā, iesaistes iespēja

Sēdi vada:

Rudīte Osvalde – Pārresoru koordinācijas centra (PKC) vadītāja vietniece, PKC Attīstības plānošanas nodaļas vadītāja

Piedalās:

Ieva Bite – biedrības “Latvijas Kognitīvi biheiviorālās terapijas asociācija” (LKBTA) valdes locekle

Ināra Dundure – LPS padomniece izglītības un kultūras jautājumos

Anita Falka – VISC Speciālās izglītības nodaļas vadītāja

Modra Jansone – IZM Izglītības departamenta vecākā eksperte

Inese Lapsiņa – kognitīvi biheiviorālā terapeite

Santa Līviņa – Veselības ministrijas Sabiedrības veselības departamenta direktore

Kristīne Ozoliņa - PKC Attīstības plānošanas nodaļas konsultante

Laura Pirsko – Latvijas Klīnisko psihologu asociācijas valdes priekšsēdētāja

Sigita Sniķere – PKC Attīstības uzraudzības un novērtēšanas nodaļas konsultante

Dace Valte-Rancāne - PKC Attīstības uzraudzības un novērtēšanas nodaļas konsultante

Nepiedalās:

Nita Jirgensone – PKC attīstības plānošanas nodaļas konsultante

Ilze Kurme – LM Metodiskās vadības un kontroles departamenta projekta vadītāja

Ieva Melišus – VM Veselības aprūpes organizācijas vecākā eksperte

Protokolē:

Dace Valte-Rancāne (PKC)

Sēdi sāk plkst. 11.00 (ZOOM)

1. STOP 4-7 PROGRAMMAS INTERVENČES UN ĀRKĀRTAS SITUĀCIJA

(*R.Osvalde, S.Sniķere, I.Dundure, I.Bite, I.Lapsiņa, L.Pirsko*)

R. Osvalde informē par Ministru kabinets 2020. gada 6. novembrī izsludināto ārkārtas situāciju un noteiktajiem papildus ierobežojumiem laikā līdz š. g. 6. decembrim¹, kā rezultātā STOP 4-7, ievērojot epidemioloģisko situāciju valstī, šobrīd nav īstenojams paredzētajā apjomā un kārtībā, taču vienlaikus pandēmijas radītās paaugstinātas spriedzes apstākļos nepieciešamība saņemt psiholoģisko atbalstu un palīdzību ģimenēm, kurās aug bērns ar emocionālām vai uzvedības grūtībām, kļūst arvien aktuālāka. Vecāki un pedagogi uz STOP programmas grupu likuši lielas cerības, jo problēmas pastiprinās un pieaug, un tas saistīts ar spriedzi, ko ģimenes izjūt, tostarp saistībā ar COVID, un tām vajadzīgs liels atbalsts.

I.Lapsiņa informē, ka darbu uzsākušas 4 pašvaldības: Ikšķilē / Ogrē, Liepājā notikušas 2 nodarbības, Lielvārdē un Valmierā katrā notikusi viena nodarbība, Iecavā/Baldonē grupa tika nokomplektēta, bet uzsākšana atlikta ieviesto ierobežojumu dēļ. Pašvaldības noteikti nevēlas pazaudēt kontaktu ar šiem vecākiem, jo tie cer uz atbalstu.

Šobrīd Valmiera un Liepāja izmantos katrai ģimenei piekritīgās 2 individuālās konsultācijas, lai balstītu vecākus, iemācītu relaksācijas un stresa vadības paņēmienus. Arī Lielvārdes speciālisti tiekas individuāli ar sarežģītāko bērnu vecākiem un sniedz atbalstu. Visās pašvaldībās bērni ir no dažādiem bērnudārzniem, un klātienē grupas nevar notikt, izņemot Iecavu un Baldoni, taču jāņem vērā, ka speciālistiem aizliegts ieiet PII.

I.Bite informē, ka smagākajos gadījumos individuālās nodarbības arī ir vērtīgas, lai gan pēc būtības tā ir metodoloģijas maiņa. Šajos apstākļos optimāls būtu modelis, ka vecākiem un pedagogiem ir grupu nodarbības tiešsaistē, un papildus ģimenēm ir individuālās konsultācijas, kur vienlaikus var strādāt ar vecākiem un bērniem. Ieguvums būtu savādāks, tomēr tas ģimenēm būtu ļoti noderīgi.

I.Dundure norāda, ka līgumā būtu izdarāmi grozījumi ārkārtas situācijas un ierobežojumu apstākļiem, lai nepazaudēto iestrādes un sabiedrības interesi.

R.Osvalde uzsver, ka nedrīkst pazaudēt jau iegūto – interesi, apmācītos speciālistus. Lūdz pārrēķināt finanšu plūsmu pēc piedāvātā optimālā modeļa un konspektīvu metodiku, vēlams šīs nedēļas laikā. Tāpat jāapzina pašvaldības, vai tās būs gatavas strādāt pēc šāda modeļa, tāpat jāaplēš papildus nepieciešamie resursi supervīziju nodrošināšanai un atbalsta sniegšanai jaunajām komandām. Vajadzētu apzināt jau iepriekš apmācītos speciālistus ar psihologa zināšanām, ko varētu piesaistīt šajā darbā.

L.Pirsko ierosina, ka ņemot vērā, ka pirmās bērnu grupas klātienē formā nenotiks, pārvirzīt bērnu grupu darbu paredzēto finansējumu uz individuālo darbu. Atgriežoties pie normāla treniņu darba, ar tiem bērniem, kam būs saglabājies augsts problēmu līmenis, strādāt pēc klasiskās metodoloģijas. Taču noteikti daļa problēmu atrisināsies pēc individuālā darba. Tādējādi speciālisti pašvaldībās iegūtu apjomīgāku resursu darbam, aptuveni lēšot 5-6 konsultācijas katram, kas var dot rezultātu, ja paralēli

¹ Ministru kabineta 2020. gada 6. novembra rīkojums Nr. 655 "Par ārkārtējās situācijas izsludināšanu"; <https://likumi.lv/ta/id/318517-par-arkartejas-situacijas-izsludinasanu>

notiek pedagogu un vecāku treniņš. Šis varētu būt modelis pirmajām intervences grupām ārkārtas situācijas un ierobežojumu apstākļos.

Vadības grupa nolemj:

- 1.1. STOP 4-7 intervenču turpmāka īstenošana ārkārtas situācijas laikā atbilstoši intervences programmas metodoloģijai nav iespējama - nav iespējams nodrošināt bērnu sociālo prasmju treniņu, vecāku un pedagogu pilnveides nodarbību vadīšanu klātienē. Vienlaikus COVID-19 izgaismo arī psiholoģisko spriedzi sabiedrībā, ģimenē un pirmsskolā, kas turpina sniegt bērnu pieskatīšanas pakalpojumus;
- 1.2. atbalstīt psiholoģiskā atbalsta sniegšanu projekta mērķa grupām, kas uzsākušas programmas ieviešanu, ārkārtas situācijas laikā, izmantojot citu, ārkārtas situācijas apstākļiem pielāgotu metodiku - organizēt intervences projekta mērķa grupas bērniem un ģimenēm individuāli, vecāku un pedagogu prasmju treniņus organizēt attālinātā formātā;
- 1.3. lūgt LKBTA nedēļas laikā sagatavot metodoloģijas aprakstu intervences nodrošināšanai projekta mērķa grupām ārkārtas situācijas laikā, novērtēt nepieciešamos atbalsta resursus ārkārtas situācijas apstākļiem pielāgotas metodikas ieviešanai, sagatavot priekšlikumus ārkārtas situācijas laikā īstenoto intervenču efektivitātes novērtēšanai, pārskatīt intervenču kopumam pieejamo finansējumu un aplēst individuālo nodarbību skaitu, ko būtu iespējams finansēt no pieejamajiem līdzekļiem, ņemot vērā LKBTA speciālistu noslodzi un vajadzību pēc intensīvākām supervīzijām jaunizveidotajām STOP 4-7 komandām;
- 1.4. lūgt LKBTA sagatavot Vadlīnijas speciālistiem individuālajam darbam ar mērķa grupas bērniem, nodrošinot pakalpojumu primāri smagākajos gadījumos;
- 1.5. darba grupai lemt par atgriešanos pie STOP 4-7 oriģinālās metodikas īstenošanas pēc ārkārtas situācijas beigām;
- 1.6. D.Valte-Rancānei pēc šī protokollēmuma 1.3.punktā saņemtās informācijas sagatavot PKC līguma ar LKBTA papildinājumu par ārkārtas situācijas laikā īstenojamā pakalpojuma izmaiņām;
- 1.7. D.Valtei-Rancānei organizēt Vadības grupas lēmuma nosūtīšanu intervences uzsākušajām pašvaldībām.

2. PAŠVALDĪBU, KAS SAVLAICĪGI NEPIETEICĀS DALĪBAI PROJEKTĀ, IESAISTES IESPĒJA

(R.Osvalde, D. Valte-Rancāne, I.Dundure, S.Sniķere, I.Bite, L.Pirsko, I.Lapsiņa)

D.Valte-Rancāne informē, ka pēdējā mēneša laikā regulāri tiek saņemti zvani un e-pasti no pašvaldībām (Krāslava, Dagda, Jaunpils), kas dažādu iemeslu dēļ nav savlaicīgi pieteikušās projekta īstenošanai, taču šobrīd aktīvi meklē iespējas iesaistīties STOP 4-7 programmā.

Šīs pašvaldības nav iespējams ietvert esošajā līgumā, bet, izpildoties nosacījumam, ka pašvaldības pašas ir gatavas apmaksāt speciālistu darbu un iegādāties intervencēm nepieciešamos materiāltehniskos līdzekļus, aicina Vadības grupas locekļus izteikties par iespēju novirzīt Līguma ietvaros pieejamo finansējumu šo pašvaldību speciālistu komandu apmācībai. Priekšnoteikums apmācību nodrošināšanai ir šo pašvaldību parakstīts sadarbības līgums, kurā tās apņemas segt minētos izdevumus.

I.Dundure informē, ka saistībā ar raidījumā “Aizliegtais paņēmiens” publiski izskanējušo informāciju par bērnu psihei neveselīgo atmosfēru pirmsskolas izglītības iestādēs, LPS sadarbībā ar Izglītības un zinātnes ministriju organizēs diskusiju, kurā iederīgi būtu arī sniegt informāciju par PKC īstenoto STOP 4-7 programmu.

I.Lapsiņa informē par iespējamību aizstāt programmā pietiekušās pašvaldības ar tām, kas nav pietiekušās, ja pirmās nav gatavas uzsākt projekta īstenošanu paredzētajā laikā.

I.Bīte informē par LKBTA kapacitāti un iespējam veikt programmas ieviešanu un uzraudzību, uzsverot kvalitāti, nevis kvantitāti.

Vadības grupa nolemj:

- 2.1. Ņemot vērā, ka programmas pašreizējais Latvijas ģeogrāfiskais pārklājums ir nevienmērīgs, Vadības grupa atbalsta motivētu papildus pašvaldību iesaisti projektā, jo īpaši reģionos, kur nav pietiekams pārklājums; tomēr šis jautājums skatāms nākamā gada pavasarī, kad būs skaidrāka situācija ar ārkārtas situācijas Covid-19 pandēmijas apstākļos un finansiālajām iespējām atbalstīt jaunu pašvaldību iesaisti;
- 2.2. Izskatīt iespēju organizēt atkārtotu videokonferenci tām pašvaldībām, kas nokavējušas pieteikšanos pirmajā aicinājumā, vienlaikus izskatot iespējamību piesaistīt finansējumu no pašvaldību budžeta un nepieciešamās cilvēkresursu iespējas programmas īstenošanā;
- 2.3. PKC un LKBTA speciālistiem gatavoties sniegt informāciju par STOP 4-7 diskusijā 26. novembrī;
- 2.4. D.Valtei-Rancānei sadarbībā ar LPS informēt pašvaldības par aktuālās informācijas pieejamību PKC tīmekļa lapā par STOP 4-7 īstenošanu.

Sēdi slēdz plkst. 12.55

Vadības grupas vadītāja

R. Osvalde